

# 4.

## tanegység

# Mamóka és papóka

2x45 perces komplex szövegfeldolgozó és képalkotó óra bibliai kapcsolódással (magyar, ének-zene, hittan, vizuális kultúra, etika: családi kapcsolatok)

### FELDOLGOZOTT MŰVEK

Döbrentey Ildikó: *A dudorászó nagymama*


Benedek Elek: *A templomban*

Kiss Ottó: *Nagypapa nem hisz*

Miklya Zsolt: *Mamóka-otthon*

### MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

 Szöveggyűjtemény


 Internet, projektor, hangfal

Énekeskönyvek

Fonalak (szalagok)

A/4-es műszaki rajzlap

Ragasztó, olló

 (Füzet, íróeszköz)



A nagyszülők a gyerekek számára nagyon sokszor a biztonságot és a hittel, a templommal való kapcsolatot jelentik. Ezt a kötődést erősítjük ezzel az órával.

### Áttekintő vázlat

4.1. Az én nagyim	10 perc
4.2. Dudorászó nagymama	35 perc
4.2a Mi az az aprika?	10 perc
4.2b A dudorászó nagymama	15 perc
4.2c Imádság étkezéskor	10 perc
4.3 Nagypapa és a templom	10-15 perc
4.4 Mamóka horgol	30-35 perc
4.4a Mamóka-otthon	10 perc
4.4b Nagyszülő-képek	20-25 perc
<b>Összesen</b>	<b>2x45 perc</b>



Gyűjtsünk jó előre maradék fonalakat, amibe vonjuk be a gyerekeket, családokat is!

A második órát érdemes csoportmunkában szervezni, amihez úgy kell elrendezni a termet, hogy a mozgásos feladatra is legyen elegendő hely. A csoportok számára a fonalakat, eszközöket előre szét kell válogatni.

## FELADATOK LEÍRÁSA

10 perc

### 4.1. Az én nagyim

A gyerekek üljenek körbe! Mindenki gondoljon a nagymamájára vagy a nagypapájára!

Mi lenne a te nagyid, ha...

...valamilyen szín lenne;

...étel lenne;

...játék, plüssállat lenne?

### JEGYZETEIM

### MIT AKARUNK ELÉRNI?

A nagyszülők tulajdonságait idézzük fel asszociációkkal.

### MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Projekciós, asszociációs játék

### Vedd figyelembe!

Miután gondoltak rá, körben egymás után mondják el a gyerekek, hogy mi lenne a nagyí vagy a nagypapa! (Ha valaki nem szeretné, nem kell erőltetni. Maradhat az elképzelés titkos is. Tilos kinevetni a másikat!)

## 4.2 A dudorászó nagymama



### 4.2a Mi az az aprika?

Olvassuk fel a gyerekeknek **Döbrentey Ildikó: A dudorászó nagymama**

című meséjét a következő mondatig:

„...a nagymama után somfordált.”

Vajon mi lehet az az aprika? Kinek van ötlete?



### Vedd figyelembe!

A nagymama egyszerű eledele nemcsak a szegénysége miatt, hanem öregsége miatt is lehet, például kihullottak a fogai vagy diétáznia kell. Ma inkább a tejbe szórt müzli ismerős a gyerekeknek, ami nem áll messze az aprikától. Lehet hasonló becenevet keresni a müzlinek vagy más egyszerű ételnek is.

### 4.2b A dudorászó nagymama

Olvassák el a gyerekek a szöveggyűjteményből a mese további részét, majd beszéljük meg:

- Mi az az aprika? Milyen szóból keletkezett a szóelemény? (Az aprítani igéből, de benne van az áthallás a paprikára is – tehát szójátékról van szó.)
- Ettél-e már aprikát? Aprítottál már tejbe, kakaóba vagy levesbe kenyeret?
- Mit gondolsz, miért evett a nagymama aprikát, és nem töltött káposztát vagy kacsahúst?
- Mit gondolsz, boldog volt-e a nagymama? Miért gondolod? Miből derül ki?
- Mit csinált a nagymama étkezés előtt?
- Miért kell hálát adni?



### Kapcsolódó

Több lehetőség van a bibliai kapcsolódásra, hiszen a mindennapi kenyér az úri imában (Máté 6,11) vagy az ételért való hálaadás (Lukács 9,16; 22,19; 24,30) elég feltűnő párhuzam. Két további kapcsolódási lehetőségre hívjuk fel most a figyelmet: – Amikor Keresztelő Jánost megkérdezték, hogyan kell élnie egy Istenben hívő embernek, a próféta ezt válaszolta: „Akinek két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van ennivalója, hasonlóan cselekedjék!” (Lukács 3,11) Beszéljessünk arról, hogy gyerekként hogyan lehet jót cselekedni, a jót választani! Te mit tudsz megosztani a másikkal, amire szüksége lehet?

#### MIT AKARUNK ELÉRNI?

Azonosulás az elégedett, jó kedélyű nagyszülővel. Felismerhetjük, hogy az elégedettség nincs összefüggésben a vagyonnal vagy az egészséggel. A hálaadó élet: boldog élet.

#### MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Szókitaláló, asszociációs játék

Mese olvasása, értelmezése, beszélgetés

Bibliai párhuzam felfedezése, megismerése

Ismert énekes imádságok éneklése, újjak tanulása

#### MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHEZ A FELADATHOZ?

Énekeskönyvek



– Felolvashatjuk Pál apostol Timóteushoz írt első levelének részletét is: „Valóban nagy nyereség a kegyesség megalégedéssel, mert semmit sem hoztunk a világba, nem is vihetünk ki semmit belőle.” (1Tim 6,6–7)

Károli fordításában a kegyesség – istenfélelem. Miért mondhatjuk azt, hogy a nagymama „kegyes”, istenfélő volt? Miért mondhatjuk, hogy megalégedett?

Te vajon elégedett lennél, ha csak „aprika” lenne a vacsorád? Miért lehetett elégedett mégis a nagymama?

### Variáció

#### Aprikakészítés

Ha van rá lehetőségünk, készítsenek a gyerekek maguknak aprikát, például az uzsonnaszünetben!

#### 4.2c Imádság étkezéskor

Milyen imádságokat ismerünk étkezés kezdetéhez, végéhez?

Ismerünk-e énekes imádságokat?

Amit ismerünk, énekeljük is el! Amit nem ismerünk, tanuljuk meg a Reftantáron elérhetőek közül!

Forrás:

- *Dicsérjétek az Urat!* (ReZeM, Bp, 1996, 11-13. ének)
- *Jézust áldja énekünk* (RPI, Bp, 2003, 40. ének)

10  
perc

#### MIT AKARUNK ELÉRNI?

Ismerjék fel a gyerekek a hit fontosságát a családi életben, a nagyszülők szerepét a hit átadásában.

#### MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Versek olvasása, értelmezése  
Mozgásos játék  
Gesztusjáték  
(Térrendezés)

## 4.3 Nagypapa és a templom

A gyerekek olvassák el **Benedek Elek: A templomban**, illetve **Kiss Ottó: Nagypapa nem hisz** című versét!

Jelöljük ki a terem átlóját egyik saroktól a másikig! Akinek a nagypapája templomba járó, álljon az egyik sarokba, akinek nem, a másikba!

Most nézzük a nagymamákat! Akinek olyan a nagymamája, mint a versben, az álljon az egyikbe, akinek nem, a másikba!

Aki szeretne olyan nagymamát, mint Kiss Ottó versében, az álljon középre!

Vajon mit fejezhet ki a nagymama mondata, amit Istenről és a nagypapáról mondott?

Mit gondoltok, mit csinál Isten, amikor a nagyszüleidre néz? Mutasd meg arckifejezéssel, esetleg testmozgással!

### Vedd figyelembe!

Hangos olvasásra is felkérhetünk egy-egy gyereket azok közül, akik karakteréhez illik az adott vers. (Nem biztos, hogy a legjobb olvasókról van szó.) Felolvasás közben a többiek a szemükkel követhetik a szöveget.



10-15  
perc



JEGYZETEIM

## Variáció

Szünetben vagy óra elején átrendezhetjük a termet:

oldalra kerülnek az asztalok, már a csoportmunkához előkészítve. Középen a székekkel „padsorokat” alakítunk ki, mint a templomban. Óra kezdetén a gyerekek helyet foglalnak a templomi padokban (szabad helyválasztás), kezükben a szöveggyűjteménnyel.

A csoportmunkához a székeket magukkal viszik, és az asztalok köré telepsznek.



30-35  
perc

## 4.4 Mamóka horgol

### 4.4a Mamóka-otthon

A pedagógus olvassa fel a gyerekeknek **Miklya Zsolt: Mamóka-otthon** című versét!

Majd rakjuk ki az összegyűjtött fonalmaradékokat, és a gyerekek ezek közül válasszanak!

Újra elolvassuk szakaszonként a verset. Melyiknek milyen a hangulata? Válaszd ki azt a fonalat (fonalakat), ami legjobban kifejezi a versszak hangulatát! Ki a szakasz főszereplője? Mit tesz? Mi történt vele?

10  
perc

### Vedd figyelembe!

Mindkét feladathoz érdemes kis csoportokban elhelyezkedni, és a fonalakat csoportonként arányosan szétosztani. Így a fonalválasztás könnyebb.

### 4.4b Nagyszülő-képek

Melyik fonal illene legjobban a te nagyszüleidhez? Melyik szín, melyik puhaság, melyik vastagság? Többféle fonal felhasználásával készíts egy fonalképet a nagyszüleidről úgy, hogy ne őket ábrázolja, hanem azt, hogy ők milyenek! (Lásd az ötletadó mintákat a reftantar.hu-n a szöveggyűjtemény aloldalán!)

20-25  
perc

Az elkészült képeket állítsuk ki!

### Vedd figyelembe!

A fonalgrafika készítése nagyon jól fejleszti a finommotorikát, de éppen ezért lehet olyan gyerek, akinek nehezebben megy. A kevésbé jó finommotorikával rendelkező gyerekek dolgozhatnak párban egy ügyesebbel. Az is megoldás lehet, hogy lehetőségként eljűk tárjuk, hogy nemcsak fonalakat, hanem színes szalagokat is használhatnak a kép elkészítéséhez. A színes szalagok is begyűjthetők előre a szülőktől, használt ajándékkötözők, virágszalagok formájában.

#### MIT AKARUNK ELÉRNI?

A nagyszülők tulajdonságainak képi megjelenítése: melegség, puhaság, színekarakterek. Színek és anyagtulajdonságok képi szerepének felismerése.

#### MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Vers olvasása, értelmezése  
Fonalkép készítése  
Kiállításrendezés

#### MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Fonalak (szalagok)  
A/4-es műszaki rajzlap  
Ragasztó, olló  
Ötletadó fonalkép elérhető a reftantar.hu-n a szöveggyűjtemény aloldalán



A nagyszülőket meghívhatjuk egy kiállításlátogatásra, ahol a nagyszülő feladata, hogy kitalálja, melyik kép készült róla. (Esetleg egybe lehet ezt kötni az Adventi mesedélután tanegységgel, ahova szintén hívhatunk meg szülőket, nagyszülőket.)

### Variáció

Házi feladat is lehet:

Írj imádságot, amiben hálát adsz Istennek a nagyszüleidért!

A 4.4. „Mamóka horgol” tanegység rész dupla tanórát is kitehet, ha a gyerekek egyénileg készítik el a fonalgrafikát, majd az órán írják meg az imádságot. Az imádságot fel is olvashatják, de nem kötelező.

